

Bildande av Långmyrans naturreservat i Ludvika kommun

Beslut

Länsstyrelsen i Dalarnas län beslutar med stöd av 7 kap. 4 § miljöbalken (1998:808) att förklara det område som avgränsats på bifogad karta, bilaga 2, som naturreservat. Naturreservatets slutliga gränser märks ut i fält.

För att tillgodose syftet med naturreservatet beslutar Länsstyrelsen med stöd av 7 kap. 5, 6 och 30 §§ miljöbalken att nedan angivna föreskrifter ska gälla för naturreservatet (se *föreskrifter*).

När föreliggande beslut vunnit laga kraft upphävs Länsstyrelsens beslut om samrådsområde enligt 20 § naturvårdslagen (1974:1025) och 20 § naturvårdsförordningen (1976:484) från 1979-03-27, dnr 11.1292-770-79 inom det område som blir naturreservat. Observera att samrådsområdet utanför naturreservatets gränser kvarstår.

Länsstyrelsen fastställer härmed skötselplanen, enligt bilaga 3, med stöd av 3 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd till miljöbalken. Skötselplanen innehåller även beskrivningar i enlighet med 17 § nyssnämnda förordning för Natura 2000-området Lindbastmora-Långmyran (SE0620187) och ersätter bevarandeplanen för Natura 2000-området Långmyran, fastställd 2005-08-12 av Länsstyrelsen enligt 17 § Förordningen om områdesskydd (dnr 511-8034-2005). Naturvårdsförvaltare ska vara Länsstyrelsen i Dalarnas län.

Uppgifter om naturreservatet

Namn	Långmyran
Kommun	Ludvika
Län	Dalarna
NVR id	2046389
Natura 2000-beteckning	SE0620187
Lägesbeskrivning	Naturreservatet ligger ca 25 km nordväst om Ludvika i Grangärde socken
Naturgeografisk region	Vågig bergkullterräng
Huvudsaklig karaktär	Guckusko i grandominerad barrblandskog
Förvaltare	Länsstyrelsen i Dalarnas län
Fastigheter	Laxsjön 2:44, statlig
Rättigheter	Till förmån för Laxsjön 2:44 finns tillgång till väg på fastigheterna Laxsjön 2:16 och Saxhyttan 4:349
Lantmäteriärende	W 13732
Areal	Total areal: 6,8 ha Produktiv skogsmark: 6,8 ha

Syfte med naturreservatet

Syftet med naturreservatet är att bevara biologisk mångfald och att skydda, vårda och återställa värdefulla naturmiljöer samt att skydda och säkerställa livsmiljöer för skyddsvärda arter. Områdets naturskog och särskilt skyddsvärda flora ska bevaras och i förekommande fall ska åtgärder vidtas för att bevara området flora. Syftet är också att inom ramen för bevarandet av biologisk mångfald och bevarandet av naturmiljöer och arter tillgodose behovet av områden för friluftslivet.

Syftet ska tillgodoses genom:

- Skogsmark, myr och övriga naturmiljöer med dess flora och fauna utvecklas fritt.
- Om behov föreligger ska åtgärder vidtas för att gynna arten guckusko.
- Åtgärder vidtas för att underlätta allmänhetens friluftsliv.

Skäl för beslut

Huvuddelen av området äger den naturliga skogen och myrens artsammansättning och ekologiska funktion. Området är variationsrikt både vad gäller trädens trädslagsblandning, åldersfördelning och dimensioner. Det finns mycket död ved i olika dimensioner och nedbrytningsstadier. Sammantaget ger detta goda förutsättningar för stor artrikedom både bland växter och djur.

Långmyran är ett utpekat Natura 2000-område. Den dominerande naturtypen är näringsrik granskog och Natura 2000-arten guckusko växer i området.

För att områdets naturvärden ska bevaras måste det undantas från skogsbruk. Området är dock i behov av anpassad skötsel genom skapande av ljusinsläpp för att gynna guckusko.

Föreskrifter

För att säkerställa syftet med naturreservatet förordnar Länsstyrelsen att nedan angivna föreskrifter skall gälla. Föreskrifterna gäller utöver vad som gäller enligt lag eller annan författning.

A Föreskrifter enligt 7 kap. 5 § miljöbalken om inskränkningar i markägaren och annan sakägares rätt att förfoga över fastighet inom naturreservatet

Utöver föreskrifter och förbud i andra lagar och författningar är det förbjudet att:

1. anordna upplag, gräva, schakta, dika, dämna eller på något sätt skada mark eller vatten,
2. avverka skog och utföra skogsvårdande åtgärd samt att upparbeta och ta bort dött träd eller vindfälle,
3. gödsla, återföra aska i gödningssyfte eller använda bekämpningsmedel,
4. anlägga mark- eller luftledning, uppföra ny byggnad, mast eller annan anläggning,
5. plantera in, så eller sätta ut växter, djur, eller andra organismer,

6. framföra motordrivet fordon i terrängen, gäller både barmark och snötäckt mark, med följande undantag:
 - transportera ut fälld älg, björn, hjort eller vildsvin med fordon som inte ger skador på mark eller vegetation,
 - för tjänstemän i sjukvårds-, polis- eller räddningsärende. Insatsen ska omgående anmälas till Länsstyrelsen,
7. bedriva jakt med fälla, med följande undantag:
 - jakt med fällor för att fånga mink,
8. utfodra djur, lägga ut åtel eller vidta andra åtgärder för att locka/samla djur till vissa platser,
9. upplåta korttidsjakt inom naturreservatet.

B Föreskrifter enligt 7 kap. 6 § miljöbalken om markägare och annan sakägares skyldighet att tåla visst intrång.

För att tillgodose syftet med naturreservatet förpliktas markägare och innehavare av särskild rätt att tåla att följande anordningar och åtgärder vidtas inom naturreservatet:

1. utmärkning av naturreservatet, uppsättning av informationstavlor samt anläggning och underhåll av leder, anordningar och andra anläggningar för friluftslivets behov,
2. skötsel såsom ringbarkning eller gallring för att skapa ljusinsläpp i syfte att gynna arten guckusko inom område som framgår av föreskriftskarta, bilaga 3,
3. undersökningar för uppföljning av skötselplanen och naturreservatets syfte.

C Ordningsföreskrifter med stöd av 7 kap. 30 § miljöbalken

C-föreskrifterna gäller även markägare och innehavare av särskild rätt då de inte nyttjar sin rätt att bruka marken.

Utöver föreskrifter och förbud i andra lagar och författningar är det förbjudet att:

1. skada växande eller döda – stående eller omkullfallna – träd, stubbar och buskar, med följande undantag:
 - insamling av löst liggande, mindre, torra grenar och kvistar i syfte att göra upp eld,
2. framföra motordrivet fordon i terrängen, gäller både barmark och snötäckt mark.

Vidare är det förbjudet att utan länsstyrelsens tillstånd:

3. gräva upp växter, plocka mossor, lavar och vedlevande svampar eller samla in djur (tex insekter),
4. genomföra eller bedriva tävlingar, lägerverksamhet och andra större eller återkommande organiserade arrangemang.

Föreskrifterna enligt 7 kap 30 § ska gälla omedelbart även om de överklagas. De träder i kraft vid datum som framgår i länets författningssamling, ett dokument som trycks i anslutning till det att beslutet är fattat.

Generella undantag från föreskrifter

Ovanstående föreskrifter under A och C utgör inte hinder för förvaltaren, eller den som förvaltaren utser, att utföra de insatser som behövs för naturreservatets vård och skötsel, och som framgår av föreskrifterna under B. Föreskrifterna ska inte heller utgöra hinder för uppföljning av bevarandemål och åtgärder, eller vid tillsyn.

Föreskrifterna ska inte utgöra hinder för normalt underhåll av de vägar som syns på beslutskartan, bilaga 2. Innebörden av normalt underhåll av vägar förklaras i bilaga 5. I och med att guckusko växer nära vägen bör kontakt tas innan nedtagande av träd enligt bild 3 och 4 i bilaga 5.

Förtydliganden av föreskrifter

I *punkt A6* regleras terrängkörning. Angående undantaget från föreskriften som handlar om uttransport av vilt ska begreppet ”skador” inte i tolkas lika strikt som ”märken” vad gäller vegetationen. Transportvägar ska väljas med omsorg för att minimera mark- och vegetationsskador. Terrängkörning får aldrig medföra att hydrologiska förhållanden eller vattenkvalitet förändras.

I *punkt A9* förbjuds korttidsjakt. Med korttidsjakt avses dagkort och andra avtal kortare än ett år. Jaktutövarna ska ha en ingående kunskap om områdets naturvärden/skyddsbehov och vilka hänsyn som behöver tas vad gäller bl.a. jaktens omfattning och utövning. Jaktgäster accepteras endast om de medföljer nyttjanderättsinnehavare – d.v.s. de ska bedriva jakt tillsammans

I *punkt C3* förbjuds att utan länsstyrelsen tillstånd gräva upp växter, plocka mossor, lavar och vedlevande svampar, samt att samla in djur. Matsvamp och bär får plockas i naturreservatet.

Dispens

Länsstyrelsen får enligt 7 kap. 7§ miljöbalken, om det finns särskilda skäl, lämna dispens från meddelade föreskrifter.

Beskrivning av området

Naturvärden och friluftsliv

Långmyran ligger ca 320 m över havet i en sluttning ner mot Saxhytteån i en kil mot två skogsbilvägar. Området lutar mot sydväst. Översilning av markvatten och kalkrik berggrund har gett upphov till en intressant flora och vegetation med bland annat rikkärr och högörtgranskog. Området har blivit känt för sin rika flora. Här växer exempelvis orkidéerna tvåblad, skogsknipprot och guckusko. Framförallt är det guckuskon med sin märkliga blomma som på våren drar besökare till området.

Området är utpekad som Natura 2000-område för naturtypen ört- och näringsrik granskog samt arten guckusko. I den norra delen av området växer en äldre barrblandskog med inslag av grova aspar. Spår efter skogsbruk finns i området men den naturliga dynamiken har på senare tid tagit över. Det är gott om död och döende träd i området. I de centrala delarna av Långmyran finns ett rikkärr. I den västra delen av rikkärret ligger en källa

som går i dagen ca 10-15 meter väster om vägen och naturreservatets gräns. I den sydvästra delen av området växer orkidén guckusko. Guckuskon växer på en begränsad yta i halvöppen högtgranskog.

Kulturmiljö

Det finns inte några kända kulturlämningar i området. Historiskt sett har en försiktig plockhuggning av skogen skett i området.

Markanvändning

I området är den pågående markanvändningen skogsbruk.

Planeringsbakgrund

Långmyran är utpekad, som särskilt bevarandeområde i det internationella Natura 2000-nätverket enligt 7 kap 27§ i miljöbalken, för att uppfylla åtagandena enligt Art- och habitatdirektivet. Syftet med Natura 2000-området SE0620187 Långmyran är att upprätthålla gynnsam bevarandestatus för de utpekade naturtyperna näringsrik granskog, rikkärr och arten guckusko.

Långmyran är utpekad som riksintresse enligt 4 kap 8§ i miljöbalken i och med att det är Natura 2000-område.

I den kommunala översiktsplanen (laga kraft 25 september 2013) finns Långmyran med som ett område av riksintresse och Natura 2000-område. Att skydda området som naturreservat innebär ett säkerställande av riksintresse och Natura 2000-området.

Långmyran omfattas inte av några områdesbestämmelser eller någon detaljplan.

Långmyran är sedan år 1979 utpekad som samrådsområde med stöd av 20 § naturvårdslagen (1974:1025). I och med att naturreservatsskyddet har mer omfattande bestämmelser till skydd för naturmiljön upphävs den del av samrådsområdet som blir naturreservatet när föreliggande beslut vunnit laga kraft. Den del av samrådsområdet som ligger utanför naturreservatet utgör uppströms och nedströms liggande våtmarksområden med indikation på kalkrik mark. I och med att det finns höga naturvärden i dessa områden kommer samrådsområdet utanför naturreservatets gränser att kvarstå.

Ärendets handläggning

Långmyrans naturvärden har varit kända sedan lång tid. Redan 1979 skyddades området genom bildande av samrådsområde, från verksamheter som skulle kunna skada de kalkgynnade naturmiljöerna och guckuskon. Området utpekades senare till Natura 2000-område.

I samband med att strategi för formellt skydd av skog i Dalarna togs fram, år 2006, blev det bestämt att oskyddade Natura 2000-områden på Bergviks marker skulle få reservatsskydd. Långmyran fördes därför fram som förslag till det stora markbytesprojektet ESAB, där Sveaskog lämnade ifrån sig bytesmark till stora bolag som i sin tur lämnade naturreservatsmark till staten. Sommaren år 2014 gick bytesaffären

mellan staten och Bergvik Skog AB igenom. Långmyran var ett av de områden som bytte ägare och tillföll Naturvårdsverket i syfte att bli naturreservat.

Förslag till beslut har skickats på remiss till sakägare med jakt- eller fiskerätt, myndigheter och till intresseföreningar.

Svar på remissen har inkommit från Sveriges Geologiska Undersökningar (SGU), Jägareförbundet Mitt, Bergvik skog Väst AB, Naturvårdsverket, Skogsstyrelsen, Friluftsförbundet och Ludvika kommun.

SGU har meddelat att de avstår från att yttra sig. Jägareförbundet Mitt anser att punkt nio i föreslagna föreskrifter (förbud mot upplåtande av korttidsjakt) ska tas bort. Motivering till borttagande av föreskriften är att självständig korttidsjakt mycket sällan förekommer i länet och i ett reservat av denna marginella storlek kan föreslagna förbud anses vara onödiga. Bergvik skog Väst AB anser att meningen ”Eventuella spår måste dock alltid kunna växa igen under en vegetationssäsong” ska strykas. Bergvik skog Väst AB anser att det är orimligt att spår som inte är skador ska hinna växa igen på så kort tid. Naturvårdsverket tillstyrker förslag till beslut och skötselplan. Skogsstyrelsen framför att inte har något att erinra. Friluftsförbundet framför att de inte har några direkta synpunkter i sakfrågan men vill framföra att Friluftsförbundet generellt i dessa sammanhang har synpunkten att friluftslivets intressen ska väga lika tungt som övriga i samhällsintressen vid planering. Ludvika kommun framför att kommunen i stort inte har några synpunkter som går emot intentionen att bilda naturreservat vid Långmyran. Kommunen framför dock att skötsel i form av maskinell avverkning av gamla granar är mycket tveksamt utifrån aspekten att det är i stort sett omöjligt att undvika markskador i närheten av växtplatserna av guckusko. Dessutom kan avverkningen hota sällsynta marksvampar. Ljusbrunnar som tas upp lockar till sig granbarkborrar. Fördelen med maskinell avverkning är enbart att virket snabbt kommer ut ifrån området, men detta kan inte väga upp nackdelarna. Alla synpunkter behandlas under nästa rubrik.

Motivering

Ett mark- eller vattenområde får av länsstyrelsen eller kommunen förklaras som naturreservat i syfte att bevara biologisk mångfald, vårda och bevara värdefulla naturmiljöer eller tillgodose behov av områden för friluftslivet. Ett område som behövs för att skydda, återställa, eller nyskapa värdefulla naturmiljöer eller livsmiljöer för skyddsvärda arter får också förklaras som naturreservat, (se 7 kap. 4 § miljöbalken).

Länsstyrelsen gör följande bedömning

Det föreslagna området har mycket höga naturvärden. I området finns en kalkrik berggrund i kombination med ytligt markvatten vilket ger upphov till en kalkgynnad flora som är ovanlig. Naturtyperna näringsrik granskog, rikkärr samt orkidén guckusko är de utpekade naturtyper och arter som behöver skyddas i området. Områdets naturvärden är sådana att de kräver ett omfattande och långsiktigt skydd för att bevaras och utvecklas. Detta skyddsbehov tillgodoses bäst genom bildande av naturreservat. Beslutet följer de riktlinjer som gäller för Länsstyrelsens prioritering av områdesskydd.

För att skydda och sköta områdets natur- och friluftsvärden fattar Länsstyrelsen beslut om föreskrifter och fastställer en skötselplan. Föreskrifterna behövs för att naturreservatet ska uppnå sitt syfte och områdets naturvärden ska bevaras för framtiden. För de gällande föreskrifterna finns ett antal undantag som främst syftar till att tillgodose allmänna intressen som sjukvårdstransporter och friluftsliv. Länsstyrelsen bedömer att dessa undantag inte kommer påverka områdets naturvärden i en sådan omfattning att syftet med naturreservatet åsidosätts.

Terrängkörning regleras i huvudsak i terrängkörningslagen, men förtydligas i föreskrift A6 och C2. Föreskriften syftar till att minimera skador på mark och vegetation. Vegetationen i området är känslig för markskador varför varken körning på barmark eller snötäckt mark är lämplig. I och med att området är så litet bedöms inskränkningen inte påverka jaktintresset eller friluftslivets intressen negativt. Bergvik skog Väst AB har i sitt yttrande skrivit att meningen ” Eventuella spår måste dock alltid kunna växa igen under en vegetationssäsong ” ska strykas. Bergvik skog Väst AB anser att det är orimligt att spår som inte är skador ska hinna växa igen på så kort tid. I det aktuella området finns en känslig markflora. All terrängkörning, både på barmark och snötäckt mark är därför förbjudet men med undantag för uttransport av fäلت vilt. Eftersom det är viktigt att markskador inte uppkommer bedömer Länsstyrelsen att den aktuella formuleringen är motiverad men skrivningen är förtydligad i beslutet.

I föreskrift A9 förbjuds korttidsjakt. Jägareförbundet Mitt har i sitt yttrande angett att man anser att punkt nio i föreslagna föreskrifter (förbud mot upplåtande av korttidsjakt) ska tas bort. Länsstyrelsens bedömning är dock att föreskriften behöver kvarstå. Föreskriften syftar till att jaktutövare ska ha en ingående kunskap om områdets naturvärden/skyddsbehov och vilken hänsyn som behöver tas vad gäller bl.a. jaktens omfattning och utövning. Med korttidsjakt avses avtal kortare än ett år.

Ludvika kommun framför synpunkter vad gäller maskinell avverkning. Kommunen påtalar även att avverkningen hota sällsynta marksvampar. Länsstyrelsen vill påtala att skötsel kan komma att bli nödvändig för bevarande av beståndet av guckusko som är en prioriterad art i området. Beståndet av guckusko kommer att följas i Länsstyrelsens arbete med uppföljning av skyddade områden. Skogen ska i huvudsak lämnas för fri utveckling men om ljusförhållandena blir sämre, dvs skogen är för tät för guckuskon, ska ett försiktigt uttag av träd eller ringbarkning ske över åren. Enligt skötselplanen ska åtgärder, om de är nödvändiga, ske under en årstid där markskador minimeras och med metoder som skonar marken. Detta ger förutsättning för att bästa möjliga teknik ska kunna tillämpas oavsett om denna är manuell eller maskinell. Att granbarkborrar dras till området bedöms inte heller som en negativ påverkan.

Ett permanent skydd av Långmyran medför ett bidrag till uppfyllande av miljömålen Levande skogar, Myllrande våtmarker samt Ett rikt växt- och djurliv.

Beslutet är förenligt med hushållningsbestämmelserna för mark och vattenområden enligt 3 kap. miljöbalken samt den kommunala översiktsplanen.

Länsstyrelsen bedömer att de inskränkningar som sker i allmänhetens rätt att färdas och vistas i området är av sådan ringa omfattning att någon konsekvensutredning enligt förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning inte behövs.

Av ovan redovisade skäl anser Länsstyrelsen Dalarna att Långmyran ska avsättas som naturreservat.

Upplysningar

Vissa verksamheter och åtgärder kommer med stöd av föreskrifter som fattas i detta beslut enligt 7 kap 5,6 eller 30 §§ miljöbalken, omfattas av dispens eller tillståndskrav. Länsstyrelsen vill påminna om att vissa verksamheter och åtgärder m.m. utöver aktuella föreskrifter *även* kan omfattas av andra bestämmelser i miljöbalken eller av bestämmelser i annan lagstiftning.

Bestämmelserna i skogsvårdslagen och Skogsstyrelsens föreskrifter om bekämpning av skadeinsekter och tillvaratagande av skadad skog gäller ej inom naturreservatet, i den mån var där sägs strider mot föreskrifterna i naturreservatet. Det innebär t.ex. att eventuella vindfällan och stormskadad skog ska lämnas orörda. Uppkommer insektsskador på skog i anslutning till naturreservatet som en följd av att åtgärder för insektsbekämpning inte vidtagits inom naturreservatet ska frågan om ersättning bedömas enligt skadeståndsrättsliga regler.

Vid exempelvis spontant uppkommen skogsbrand har markägaren ansvar för bevakning i den utsträckning som har beslutats av räddningsledaren efter avslutad räddningsinsats. Se 3 kap. 9§ i lagen om skydd mot olyckor (2003:778).

Kungörelse

Beslutet ska kungöras i länets författningssamling. Beslutet delges sakägarna enligt sändlista med delgivningskvitto.

Överklagan

Beslutet kan överklagas till Regeringen, Miljö- och energidepartementet, se bilaga 7.

Detta beslut har fattats av landshövding Ylva Thörn. I den slutliga handläggningen deltog även jurist Sarah Bauer, antikvarie Ingegerd Sundkvist, planhandläggare Jessica Persson, miljöhandläggare Håkan Danielsson, funktionssamordnare Jemt Anna Eriksson och naturvårdshandläggare Hannah Brandin, den sistnämnda föredragande.

Ylva Thörn

Landshövding

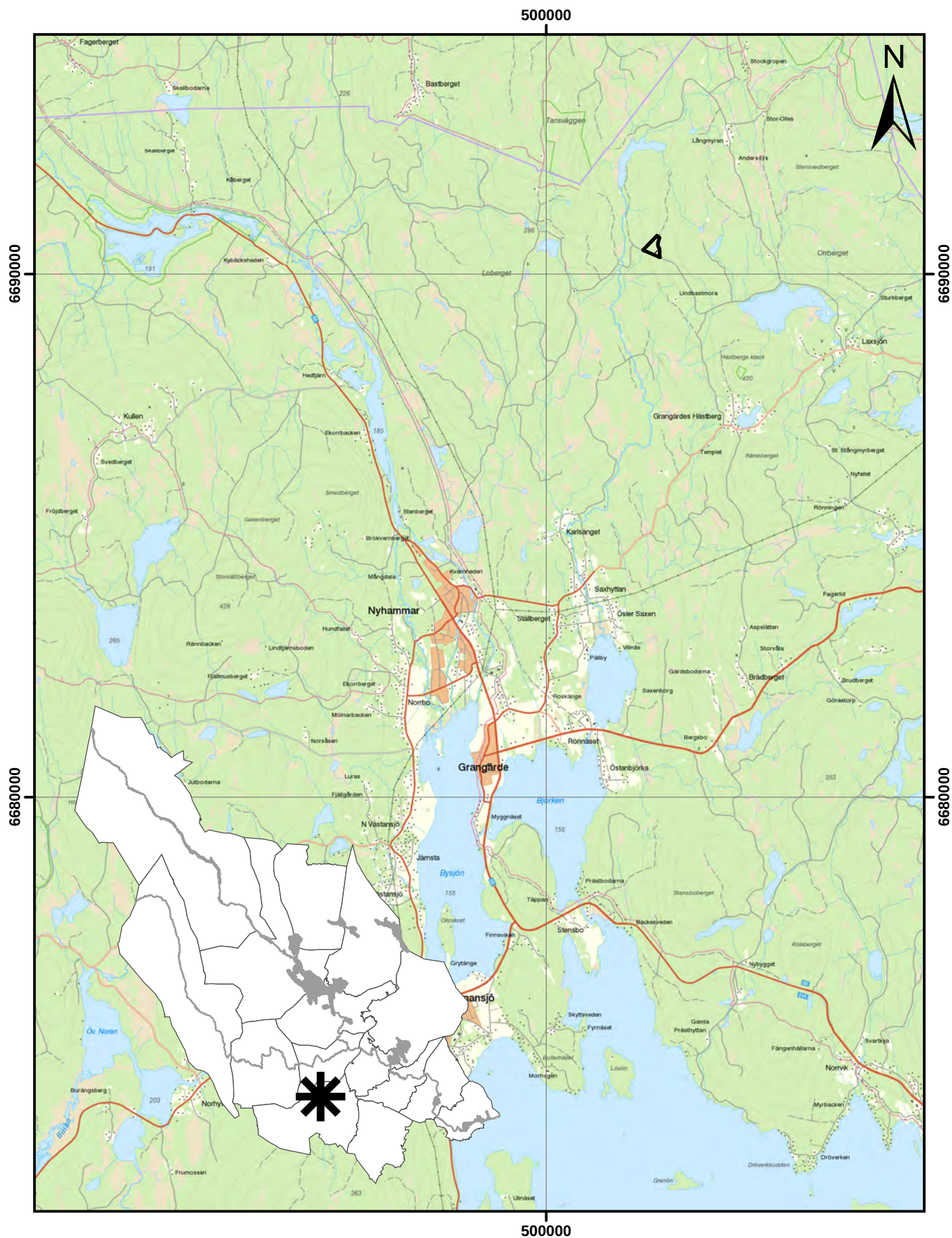
Hannah Brandin

Naturvårdshandläggare

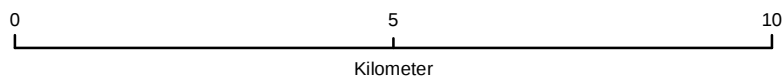
Bilagor:

1. Översiktskarta
2. Beslutskarta
3. Föreskriftskarta
4. Natura 2000 naturtypskarta
5. Innebörden av normalt underhåll av vägar
6. Skötsel- och bevarandeplan
7. Överklagningsformulär (markägare och sakägare)

Sändlista: (sändlistan är borttagen i webbversionen)

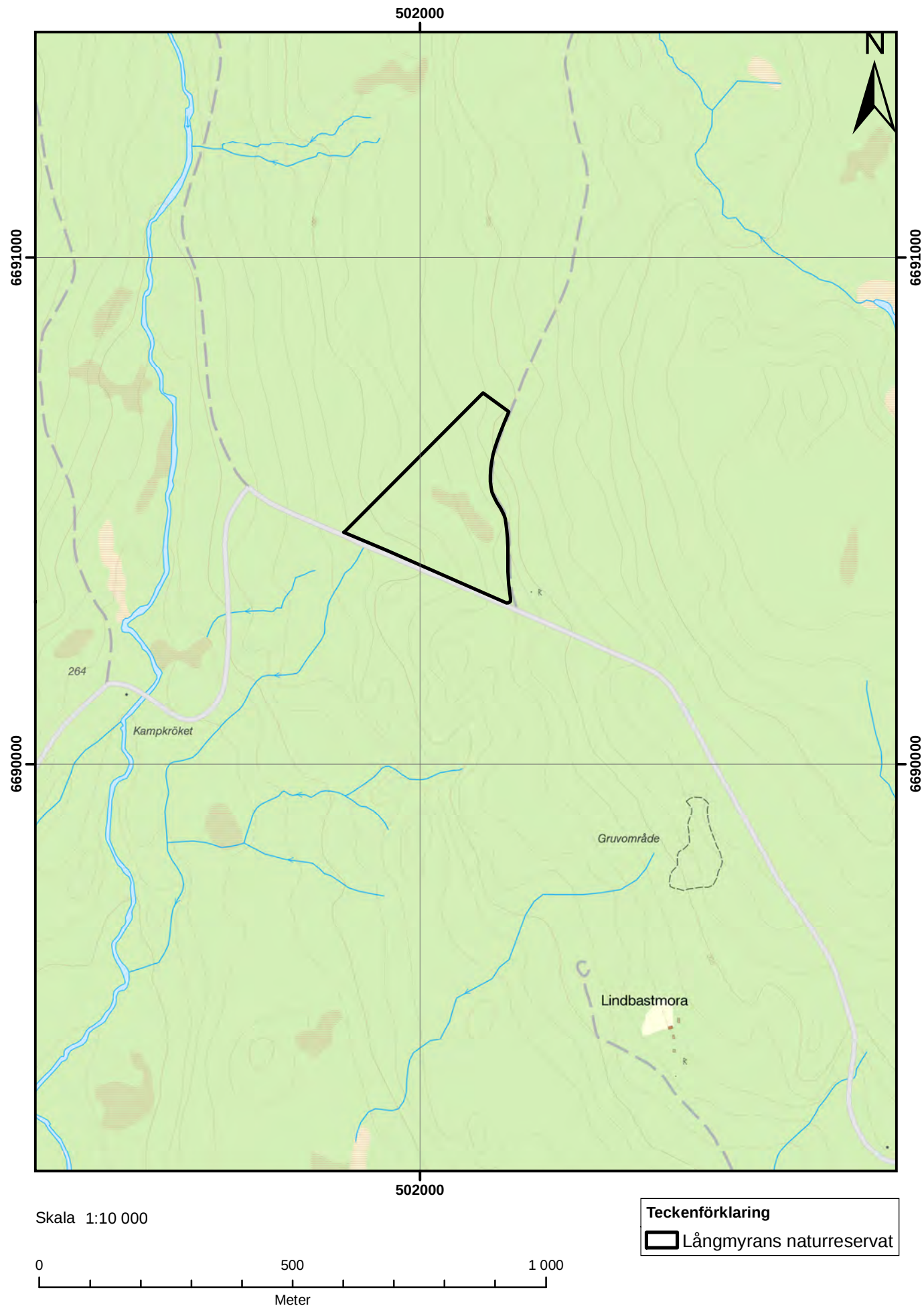

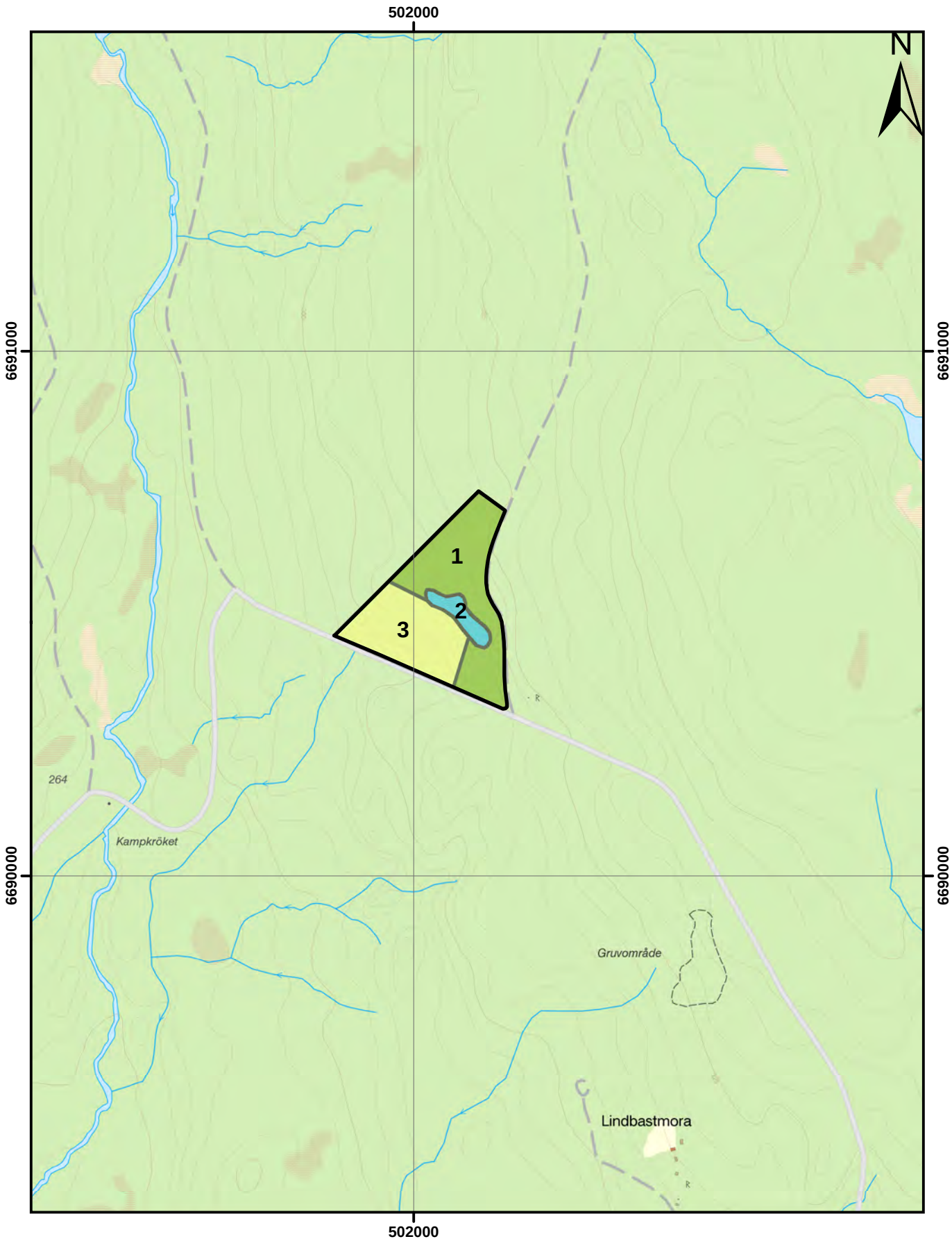
Skala 1:100 000

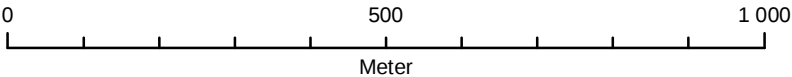
Teckenförklaring

 Långmyrans naturreservat

Skala 1:10 000

Teckenförklaring

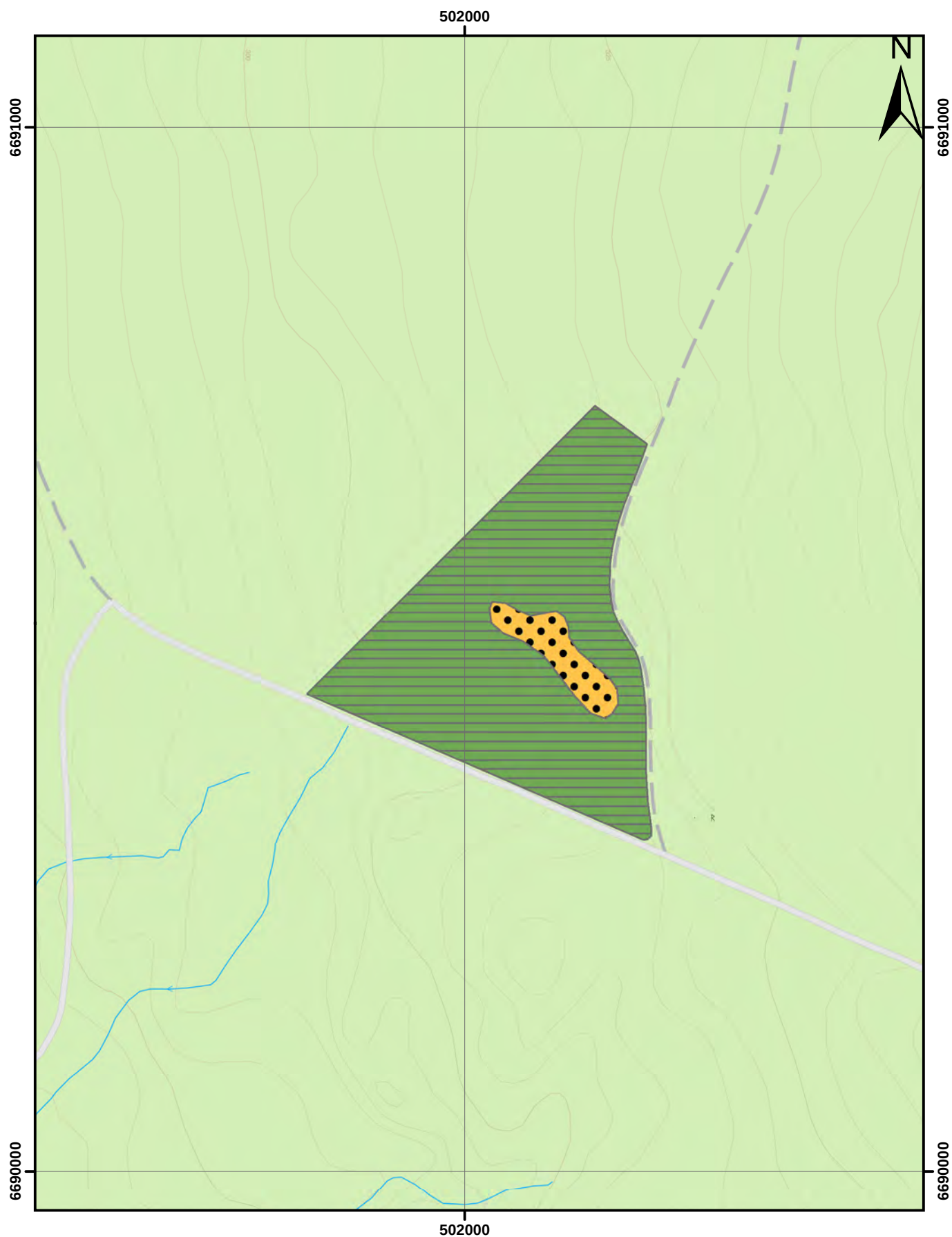
Långmyrans naturreservat

Skötselområden Långmyran

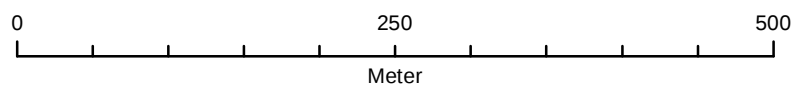
Skötsel: fri utveckling

Skötsel: fri utveckling

Skötsel: enligt föreskrift B2

Skala 1:5 000

Teckenförklaring

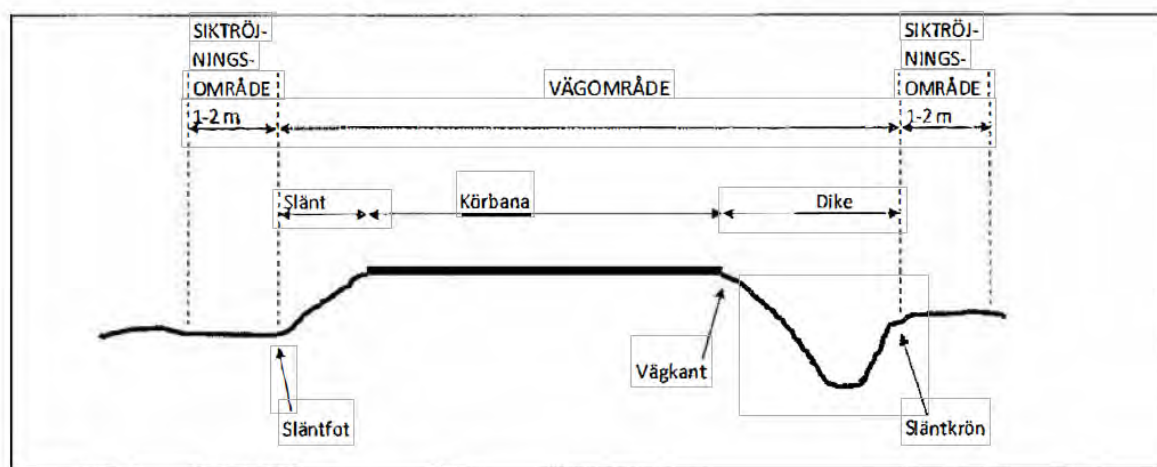
- 7231 - Rikkärr
- 9050 - Näringsrik granskog

GENERELLT UNDANTAG FÖR VÄGHÅLLNING M.M.

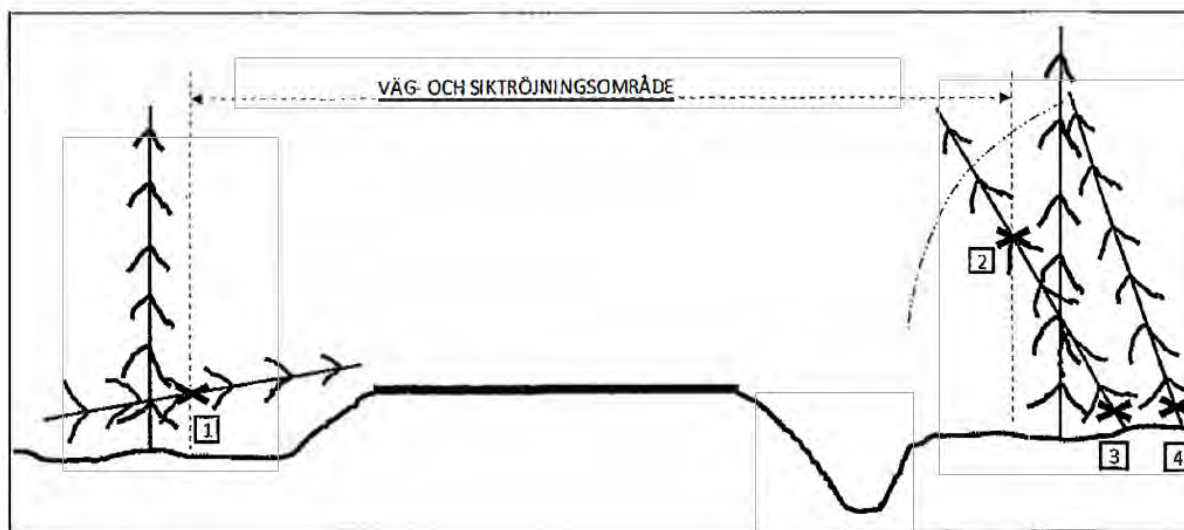
Utan hinder av naturreservatsföreskrifter äger väghållaren rätt att inom vägområdet vidta alla för vägens bestånd och brukande erforderliga åtgärder såsom t ex dikning, hyvling, grusning, dammbindning, trädfällning, sly- och buskröjning, trumbyten, snöröjning och halkbekämpning.

Utan hinder av naturreservatsföreskrifter äger väghållaren vidare rätt att fälla träd och röja sly och buskar utanför vägområdet, inom det s k siktröjningsområdet, intill en bredd av en meter där vägen är i huvudsak rak och intill en bredd om två meter i innerkurvor.

Definitioner av vägområde, siktröjningsområde och väganläggningens olika delar framgår av nedanstående principskiss.

Utan hinder av naturreservatsföreskrifter äger väghållaren rätt att fälla och/eller kapa s k farliga kantträd m.m., i enlighet med nedanstående principskiss.

Nedfallna träd som inträcker i vägområde och/eller siktröjningsområde får kapas i gränsen för siktröjningsområdet (1).

Lutande träd som inträcker i vägområde och/eller siktröjningsområde får kapas vid gräns för siktröjningsområdet (2) alternativt vid rot (3).

Lutande träd utanför siktröjningsområdet som riskerar att inkräkta i eller falla in i siktröjningsområdet och/eller vägområdet får kapas vid rot (4).

För samtliga fall gäller att fällda och/eller kapade träd, delar av träd m.m., skall kvarlämnas i terrängen. Dock alltid utanför gräns till det s k siktröjningsområdet. Vid utförande av dessa åtgärder, liksom vid åtgärder för vägens bestånd och brukande i övrigt, skall väghållaren söka minimera åverkan i terrängen, d v s i möjligaste mån minimera skada på de naturvärden m.m. som naturreservatet syftar till att skydda.

Inför större arbeten, t ex efter omfattande stormfällning eller inför byte av vägtrumma/vägbro i vattendrag, bör länsstyrelsen underrättas i förväg om de planerade arbetena.

Skötsel- och bevarandeplan för naturreservatet och Natura 2000-området Långmyran

Denna skötsel- och bevarandeplan ersätter bevarandeplanen för Natura 2000-området Lindbastmora-Långmyran, fastställd 2005-08-12 av Länsstyrelsen enligt 17§ Förordningen om områdesskydd (dnr 511-8034-2005).

Innehåll

Administrativa data	3
Beskrivning av området	4
Geovetenskap	4
Biologi	4
Kulturhistoria	6
Jakt, fiske och övrigt friluftsliv	6
Infrastruktur	6
Natura 2000	6
Allmänt	6
Tillståndsplikt och samråd	7
Uttekade Natura 2000-naturtyper	7
Uttekade Natura 2000-arter	7
Bevarandesyftet med Natura 2000-området	8
Hotbild mot utpekade värden inom Natura 2000-området	8
Källförteckning	10
Avvägningar mellan bevarandevärden	11
Syfte med naturreservatet	11
Prioritering mellan bevarandevärden	11
Skötselområden med bevarandemål och åtgärder	11
Skötselområde 1: Äldre skog med fri utveckling	11
Skötselområde 2: Rikkärr	12
Skötselområde 3: Växtplats för guckusko	12
Skötselområde 4: Friluftsliv och anläggningar	13
Jakt	14
Dokumentation och uppföljning	14
Dokumentation	14
Uppföljning	14
Revidering av skötselplanen	14
Sammanfattning och prioritering av planerade skötselåtgärder	15
Bilagor:	15

Beskrivningsdel

Administrativa data

Namn	Långmyran
NVR id	2046389
Natura 2000-beteckning	SE0620187
Län	Dalarna
Kommun	Ludvika
Markslag: (uppdelning enl. <i>Naturvårdsverkets rapport nr 5391</i>)	
Granskog	1,9 ha
Barrblandskog	1,4 ha
Lövblandad barrskog	2,5 ha
Triviallövskog	0,2 ha
Barrsumpskog	0,7 ha
Totalt	6,8 ha
Nyttjanderätter	Servitut till förmån för denna fastighet: Väg: belastar Laxsjön 2:16 och Saxhyttan 4:349 Servitut som belastar denna fastighet: Väg och siktröjning: till förmån för Laxsjön 2:16
Bebyggelser och anläggningar	Spänger i den sydvästra delen av området.
Förvaltare	Länsstyrelsen Dalarna

Beskrivning av området

Geovetenskap

Enligt berggrundskartan består området vid Långmyran av Svekofenniska ytbergarter, exempelvis ryolit och dacit.

Områdets jordarter utgörs i huvudsak av morän med inslag av torvjordar där våtmarker förekommer.

Förekomsten av guckusko indikerar att basiska bergarter finns i berggrunden. Enligt berggrundskartan finns gångar av lättvittrad basisk amfibolit i området som tillsammans med ytligt rörligt markvatten ger gynnsamma förhållanden för en näringsgynnad flora.

Biologi

Översiktlig beskrivning

Långmyran ligger ca 320 m över havet i en sluttning ner mot Saxhytteån i en kil mot två skogsbilvägar. Området lutar mot sydväst. Översilning av markvatten och basisk berggrund har gett upphov till en intressant flora och vegetation med bland annat rikkärr och högörtgranskog på översilningsmark. Området har blivit känt för sin rika flora. Här växer exempelvis orkidéerna tvåblad, skogsknipprot och guckusko. Framförallt är det guckuskon med sin märkliga blomma som vid blomningstid på våren drar till sig besökare till området.

Långmyran blev redan år 1979 utpekad som samrådsområde med stöd av 20 § naturvårdslagen (1974:1025). Aktuellt naturreservat kommer att omfatta en del av samrådsområdet. Inom samrådsområdet råder samrådsplikt för vissa typer av åtgärder som kan komma att väsentligt förändra naturmiljön. Den del av samrådsområdet som ligger utanför naturreservatet utgör uppströms och nedströms liggande våtmarksområden med indikation på näringsrik mark. Arter som påträffats utanför det blivande naturreservatet är bl. a. blåsippa, skogsknipprot och tvåblad. Samrådsområdet kommer på grund av sina naturvärden att kvarstå utanför naturreservatet då det utgör ett bra komplement till naturreservatet.

Området är utpekad som Natura 2000-område för naturtyperna ört- och näringsrik granskog, rikkärr samt arten guckusko.

Vegetation och flora

I den norra delen av området växer en barrblandskog med inslag av grova aspar. Vegetationen domineras av mossor och blåbärsris. I vissa partier syns spår efter vildsvin som bökat i marken.

I de centrala delarna av Långmyran finns ett rikkärr. Själva kärret är öppet men har inslag av klibbal, björk, brakved och sälk. Arterna majbräken, skogsbräken hultbräken, blåtåtel, slidstarr, slätterblomma och purpurvitmossa växer i rikkärret. I den västra delen av rikkärret ligger en källa som går i dagen ca 10–15 meter väster om vägen och

naturreservatets gräns. Vid källan växer nordlig tuffmossa och i den övre delen av rikkärret finns även späd skorpionmossa som båda är mycket bra indikatorer för rikkärr. Även gräsull, skavfräken och kärrfibbla växer i övre delen av rikkärret. Orkidén tvåblad förekommer spridd vid hela kärret.

Strax söder om rikkärret ligger en torrare höjd med grov gran och asp. Här växer de mer krävande arterna olvon vårärt och tibast.

I den sydvästra delen av området växer orkidén guckusko. Guckuskon är som alla orkidéer fridlyst. Utöver detta är den även en utpekad Natura 2000-art. Guckuskon växer på en begränsad yta i halvöppen högörtgranskog. Beståndet har följts under ett antal år. Vid besöket år 2016 påträffades totalt 171 stänglar varav 30 st. blommande. Vid besök år 2005 fanns totalt 34 st. plantor med blom. Innan dess har platsen besökts sju gånger mellan år 1986 och 2002 vilket resulterat i värden mellan 22–55 st. plantor med blom. För att kunna följa beståndet är det vid kommande uppföljning viktigt att en konsekvent räkningsmetod används så att det är tydligt om det är plantor eller stänglar som räknas. Vid guckuskolokalen finns även rikligt med andra näringsgynnade arter såsom blåsippa, tvåblad och skogsbräsa.

Guckuskon är känslig för tramp eftersom dräneringsförhållanden kan ändras av upprepat tramp samt att artens jordstammar (vegetativ förökning) kan ha svårare att tränga fram i marken. För att minska trampsador har besökare kanaliserats till spänger som leder runt växterna.

Skogstillstånd

Skogen i området består av grandominerad barrblandskog med betydande inslag av lövträd. Skogsproduktionen i området är hög.

Bitvis är granskogen gammal och trädslagen varierar med markens fuktighetsgrad. Medelåldern för skogen är 140 år. I den norra delen av området dominerar gran med inslag av grova tallar och aspar. Några av tallarna har rejäla stammar och kan på sikt utvecklas till stabila boträd för rovfåglar. Vid rikkärret blir inslaget av lövträd mer markant för att återigen bli grandominerat i den södra delen.

Skogen vid guckuskolokalen är idag i ett bra stadie för guckuskon dvs skogen är väl uppvuxen men det finns en luckighet i skogsbeståndet och det är inte för tätt vilket ger fördelaktiga ljusförhållanden. Guckuskon är känslig för påverkan från skogsbruk eftersom den inte klarar av radikala förändringar i hydrologi eller ljusförhållanden. Det är dock viktigt att granen inte helt tar över eftersom det leder till för lite ljusinsläpp.

Närmast vägen har skogen växt sig tät med sly. Skötselåtgärder för att ta bort sly behöver genomföras för att gynna guckuskon.

Fauna

Faunan är inte undersökt i området.

Värdefulla arter:

Tabell över observerade rödlistade arter, signalarter och Natura 2000-arter. Kategorierna är rödlistad art enligt ArtDatabanken 2015, (RE) Försvunnen, (CR) Akut hotad, (EN) Starkt hotad, (VU) Sårbar, (NT) Nära hotad, (DD) Kunskapsbrist; Signalart enligt Skogsstyrelsen (S); samt Regionalt hotad art (RH)

Art	Vetenskapligt namn	Kategori
Guckusko	<i>Cypripedium calceolus</i>	Natura 2000
Knärot	<i>Goodyera repens</i>	NT, signalart
Ögonpyrola	<i>Moneses uniflora</i>	signalart
Nordlig tuffmossa	<i>Palustriella decipiens</i>	signalart

Kulturhistoria

Skogen i Långmyrans naturreservat är något påverkad av skogsbruk. Strax utanför naturreservatet finns en fornlämning i form av en ristning (fäbodristning) i en sten. Några övriga fornlämningar är inte kända från området.

Jakt, fiske och övrigt friluftsliv

Långmyran ingår i Gyllbergets älgförvaltningsområde och Grangärde älgskötselområde. Inga älgpass finns i området idag.

Området besöks främst på våren med anledning av förekomsten av guckusko. Ludvika kommun fick år 2004 bidrag för att anordna med spänger och skylt för området. Guckuskon är känslig för trampskador och genom att kanalisera besökare till spängerna minimeras tramp och slitage på marken där guckuskon växer.

Infrastruktur

Väg till naturreservatet är säkerställd genom servitut för att nyttja väg på fastigheterna Laxsjön 2:16 samt Saxhyttan 4:349 d.v.s. den väg som kommer till området söderifrån. Vägen sträcker sig hela vägen fram till naturreservatet och gränsar till naturreservatets södra och östra sida. Vid den södra vägen, som är större än den östra, finns en parkeringsficka. Parkeringsfickan är säkrad genom nyttjanderättsavtal.

Natura 2000**Allmänt**

Långmyran ingår i det europeiska nätverket av skyddad natur som kallas Natura 2000. Natura 2000 är ett ekologiskt nätverk av värdefulla naturområden inom EU. Utpekande av Natura 2000-områden bygger på krav som finns i EU:s fågeldirektiv och art- och habitatdirektiv. Syftet är att hejda utrotning av vilda djur och växter och att hindra att

deras livsmiljöer förstörs. Alla medlemsländer ska peka ut områden dels för fåglar som anges i EU:s fågeldirektiv, dels för naturtyper och arter som anges i art- och habitatdirektivet. Genom att peka ut Natura2000-områden åtar sig länderna att långsiktigt bevara de utpekade värdena i områdena. För varje Natura 2000-område ska Länsstyrelsen ta fram en beskrivning. Detta ska göras i särskilda bevarandeplaner eller i skötselplanen om området även är naturreservat.

Tillståndsplikt och samråd

Föreskrifterna för naturreservatsbeslutet gäller parallellt med den tillståndsplikt som gäller inom Natura 2000. Tillstånd krävs för verksamheter eller åtgärder som på ett betydande sätt kan påverka miljön i ett Natura 2000-område. Det kan även gälla åtgärder utanför Natura 2000-området, om de kan påverka miljön inom området. Detta regleras i miljöbalken (7 kap. 27–29§§). Då det kan vara svårt att avgöra vilka åtgärder som kan påverka naturvärdena bör man samråda med Länsstyrelsen innan åtgärder i eller intill ett Natura2000-område påbörjas. Vid skogsbruksåtgärder är Skogsstyrelsen tillsynsmyndighet.

Utpekade Natura 2000-naturtyper

Tabellen nedan redovisar ingående naturtyper enligt EU's art- och habitatdirektiv, arealer som är godkända av EU-kommissionen, framtida målarealer och bedömning om naturtyperna uppvisar ett gynnsamt tillstånd idag. Karta över naturtypernas utbredning finns i bilaga 1 till denna plan.

Utpekade naturtyper	Areal *	Målareal (ha)	Bevarandestatus idag
9050 Näringsrik granskog	6,39	6,39	Gynnsamt
7230 Rikkärr	0,482	0,482	Gynnsamt

*Areal som väntar på att bli godkänd av EU.

Utpekade Natura 2000-arter

Tabellen nedan redovisar ingående arter enligt EU's art- och habitatdirektiv och bedömning om arterna har gynnsamt tillstånd idag.

Utpekade arter	Bevarandetillstånd idag
1902 Guckusko	Gynnsamt

Bevarandesyftet med Natura 2000-området

Syftet med Natura 2000-området Långmyran är att bevara eller återställa ett gynnsamt tillstånd för de naturtyper och den art som utgjort grund för utpekandet av området.

Prioriterade bevarandevärden

Natura 2000-områdets prioriterade bevarandevärden är bibehållande den naturskogsartade skogen som i detta fall är knuten till rikkärret samt att säkerställa gynnsamma förutsättningar för arten guckusko.

Motivering

Områdets främsta värden är knutna till förekomsten av naturtyper med låg grad av mänsklig påverkan.

Prioriterade åtgärder

Området är skyddat som naturreservat. Naturreservatets gränser sammanfaller med Natura 2000-området.

Skog och kärr med dess flora och fauna ska utvecklas fritt. För att långsiktigt bevara bestånden av guckusko kan det krävas att åtgärder görs för att förhindra igenväxning av guckuskons växtplats.

Hotbild mot utpekade värden inom Natura 2000-området

9050 Näringsrik granskog

Exploatering av området.

Avverkning, röjning, gallring utgör hot genom att lämpliga strukturer förstörs eller borttages. Även åtgärder i intilliggande områden kan vara skadliga genom att de påverkar lokalklimatet i beståndet av intresse. Undantag kan finnas där åtgärden syftar till att utveckla något annat naturvärde.

Produktionshöjande åtgärder i skogsbruket, exempelvis gödsling, markberedning, plantering och användandet av främmande trädslag.

Markskador och dikning. Förutom den mekaniska skadan kan hydrologin påverkas och naturmiljön förändras. Detta gäller större markskador, medan tramp sällan är negativt. Observera att trampsador kan påverka guckuskon negativt varför även det är negativt för aktuell naturtyp.

Fragmentering. I den mindre skalan kan exempelvis skogsbilvägar leda till fragmentering av vissa organismers populationer, medan andra organismer påverkas negativt när skogsbestånden blir alltför isolerade i landskapet.

Nedfall av kemiska ämnen. Vissa kemiska ämnen har förmågan att direkt skada organismer, men kan också påverka hela naturmiljön. Så har till exempel vissa kväveföreningar den effekten att de är skadliga för svampar och lavar, samtidigt som de kan vara gödande och ge förändringar i vegetationen. Andra skadliga ämnen är svavel- och metallföreningar.

Brist på dynamik. Arterna förekommer ofta bara i några få stadier i skogens utveckling. Om de dynamiska krafterna inte får verka kan det i landskapet uppstå brist på något av dessa stadier, med följd att de ingående arternas habitat försvinner. Detta gäller särskilt brand som verkar över stora ytor, men andra viktiga dynamiska krafter är ras, översvämning och utbrott av skadeorganismer.

Vissa organismer. Några organismer har förmågan att påverka landskapets sammansättning, till exempel älg och annat hjortvilt som kan förhindra föryngring av vissa trädslag. Andra hot är arter som ännu inte observerats i landet, men som har potential att skada den naturliga floran och faunan.

7230 Rikkärr

Befintliga och tidigare genomförda ingrepp i form av dikning och andra markavvattnande åtgärder liksom dämning påverkar naturtypens hydrologi och hydrokemi, vilket kan ge konsekvenser på vegetation och torvbildning samt torvnedbrytning. Effekterna kan vara uttorkning, ökad igenväxning och erosion.

Skogsbruk; avverkning, körning och andra åtgärder påverkar hydrologi, lokalklimat och markstruktur. Den blöta miljön är känslig för sönderkörning. Avverkning av närliggande fastmarkskog kan orsaka läckage av näringsämnen.

Spridning av kalk, aska eller gödningsämnen ger drastiska förändringar på vegetationens artsammansättning. Motsvarande spridning av kemiska substanser i närheten kan också skada naturtypen genom luftburen deposition eller genom transport med tillrinnande vatten.

Ökad våtdeposition av kväve kan påverka naturtypen och öka igenväxningstakten.

Samhällsbyggande med nya kommunikationsleder, anläggningar etc kan direkt eller indirekt förstöra eller orsaka skada på naturtypen.

Anläggning av skogsbilvägar över eller i närheten av naturtypen kan förutom påverkan på den fysiska miljön påverka hydrologin och/eller hydrokemin i ett område.

1902 Guckusko

Kalavverkning med ett fåtal lämnade träd öppnar oftast omgivningarna alltför drastiskt, och även om inga direkta skador skett på guckuskobestånden så kan andra arter få konkurrensfördelar genom den frigjorda näringen och konkurrera ut guckuskon.

Körskador i samband med skogsbruk kan lätt ge upphov till lokalt ändrad hydrologi som kan vara mycket skadlig på guckuskobestånden.

Tramp kring välbesökta guckuskolokaler kan kompaktera marken så att hydrologin förändras samt effektivt hindra arten att spridas vegetativt.

Insamling och uppgrävning för inplantering i trädgårdar eller försäljning förekommer trots fridlysning och påverkar i synnerhet mindre, isolerade, populationer kraftigt.

Källförteckning

Rynéus, T och L, Bratt. 1988. Naturvårdsprogram för Kopparbergs län. Länsstyrelsen i Kopparbergs län. Rapport nr 1988:1.

Hotade och sällsynta växter i Dalarna, Dalarnas botaniska sällskap 1993

Fred Campbell, Inventeringsprotokoll beträffande guckusko, växtplatsen Långmyran. Länsstyrelsen opublicerat.

Vägledning för svenska naturtyper i habitatdirektivets bilaga 1, NV-04493-11, Beslutad: maj 2012, Näringsrika granskogar kod: 9050

Vägledning för svenska naturtyper i habitatdirektivets bilaga 1 NV-04493-11 Beslutad: november 2011, Rikkärr kod: 7230

Vägledning för svenska arter i habitatdirektivets bilaga 2 NV-01162-10 Beslutad: 20 januari 2011, Guckusko *Cypripedium calceolus* EU-kod: 1902

Plandel

Avvägningar mellan bevarandevärden

Syfte med naturreservatet

Syftet med naturreservatet är att bevara biologisk mångfald och att skydda, vårda och återställa värdefulla naturmiljöer samt att skydda och säkerställa livsmiljöer för skyddsvärda arter. Områdets naturskog och särskilt skyddsvärda flora ska bevaras och i förekommande fall ska åtgärder vidtas för att bevara området flora. Syftet är också att inom ramen för bevarandet av biologisk mångfald och bevarandet av naturmiljöer och arter tillgodose behovet av områden för friluftslivet.

Syftet ska tillgodoses genom:

- Syftet ska nås genom att skogsmark, myr och övriga naturmiljöer med dess flora och fauna utvecklas fritt.
- Om behov föreligger ska åtgärder vidtas för att gynna arten guckusko.
- Åtgärder vidtas för att underlätta allmänhetens friluftsliv.

Prioritering mellan bevarandevärden

Naturreservatet är främst avsatt för att säkerställa och utveckla de biologiska värdena, varför nya stigar och andra anordningar för friluftslivet endast får lokaliseras på ett sätt så att biologiska värden ej äventyras.

Skötselområden med bevarandemål och åtgärder

Bevarandemålen har utformats i enlighet med de nationella riktlinjer som gäller för formulering av bevarandemål för skyddad natur. Reservatet är indelat i fyra skötselområden:

1. Äldre skog med i huvudsak fri utveckling
2. Rikkärr
3. Växtplats för guckusko
4. Friluftsliv och anläggningar

Skötselområde 1: Äldre skog med fri utveckling

Beskrivning

I området finns en äldre grandominerad barrblandskog med god tillgång på både liggande och stående död ved. Även äldre grova aspar finns i området.

Bevarandemål

Området präglas av olikåldrig skog vilken domineras av gamla granar. Naturliga processer som åldrande och avdöende leder till att död ved finns i olika grovlekar och nedbrytningsgrader och att skogen är olikåldrig. Omvälvande störningar i form av t.ex. stormfällning och/eller insektsangrepp, kan leda till att hela eller delar av skogen under perioder har en annan karaktär, men detta är en del av skogens utveckling.

Skötselåtgärder

Fri utveckling

Skötselområde 2: Rikkärr**Beskrivning**

I de centrala delarna av Långmyran finns ett rikkärr. Centrala delar av kärret saknar träd men har i övergången mot fastmark inslag av klibbal, björk, brakved och sälg. Typiska arter för rikkärr påträffas. I den västra delen av rikkärret ligger en källa som går i dagen ca 10-15 meter väster om vägen. Vid källan påträffas nordlig tuffmossa och späd skorpionmossa. Inga spår av slätter finns i rikkärret.

Bevarandemål

Naturtypen ska ha en ostörd hydrologi.

Skötselåtgärder

Fri utveckling.

Skötselområde 3: Växtplats för guckusko**Beskrivning**

I den sydvästra delen av området växer orkidén guckusko. Arten är utpekad som Natura 2000-art. Guckuskon växer på en begränsad yta i halvöppen högörtgranskog. Beståndet har följts under ett antal år. Vid besöket år 2016 påträffades totalt 171 stänglar varav 30 st. blommande. Vid besök år 2005 fanns totalt 34 st. plantor med blom. Innan dess har platsen besökts sju gånger mellan år 1986 och 2002 vilket resulterat i värden mellan 22–55 st. plantor med blom. Vid guckuskolokalen finns även rikligt med andra näringsgynnade arter såsom blåsippa, tvåblad och skogsbräsma.

Skogen vid guckuskolokalen är idag i ett bra stadie för guckuskon dvs skogen är väl uppvuxen och det finns en luckighet med ljusinsläpp i skogsbeståndet vilket ger fördelaktiga ljusförhållanden. Guckuskon är känslig för påverkan från skogsbruk eftersom den inte klarar av radikala förändringar i hydrologi eller ljusförhållanden. Det är dock viktigt att inte granen helt tar över eftersom det leder till sämre ljusförhållanden.

Bevarandemål

Målet för skötseln av detta område är att skapa gynnsamma förhållanden för bevarande av beståndet av guckusko. Skogen ska i huvudsak lämnas för fri utveckling. Om ljusförhållandena blir sämre, dvs skogen är för tät, ska ett försiktigt uttag av träd ske över åren.

Skötselåtgärder

Skötselåtgärderna ska utgå ifrån guckuskobeståndets utveckling. Beståndet följs igenom regelbunden uppföljning av Länsstyrelsen. Om indikation finns på att ljusförhållandena blivit sämre ska åtgärder vidtas för att öppna upp luckor i skogen.

Planering av åtgärder bör ske vid tiden då guckuskon blommar då det är tydligt var bestånden finns. Luckighet kan med fördel skapas genom ringbarkning av gran. Om avverkning blir aktuell är det viktigt att denna sker under en årstid där markskador minimeras och med metoder som skonar marken. Enstaka träd kan lämnas som död ved i skötselområdet men man bör undvika att lägga död ved på växtplatser med guckusko.

Längs med den södra vägen är det idag igenvuxet med tät lövsly och smågran vilket inte är gynnsamt för guckuskon som växer relativt nära vägen. Omedelbara åtgärder i form av röjning av löv och gran med en maximal diameter på 10 cm behöver ske. Materialet från avverkningen ska transporteras bort från området.

Skötselområde 4: Friluftsliv och anläggningar

Beskrivning

Området är välbesökt främst på grund av guckuskon. I Länsstyrelsens information och tillgänglighetsplan har området kategori 2 vilket innebär att området ska ha en välmarkerad gräns och informationsskylt samt tydlig entrépunkt med informationstavla samt i detta fall anvisad vandringsled med spänger. Guckuskon är känslig för trampskador och genom att kanalisera besökare till spängerna minimeras tramp och slitage på marken där guckuskon växer.

Ludvika kommun fick år 2004 bidrag för att anordna med spänger och skylt för området. Idag ligger därför ca 200 meter spänger i området och ett skyltställ med informationsskylt står vid vägen. En mindre gångbro ligger över diket in till skylt och spänger. Parkering sker längs vägen.

Bevarandemål

Naturresevatets yttergränser ska vara tydligt uppmärkta. Information om reservatet och vilka föreskrifter som gäller där finns på informationstavlor i anslutning till området och via länsstyrelsens hemsida.

Parkeringsmöjlighet finns längs vägen på den södra sidan av området.

Spänger, i samma omfattning som nuvarande utformning, kanaliserar besökare. De spänger som finns på platsen idag underhålls eller byts ut vid behov. Endast i undantagsfall, om negativa konsekvenser konstaterats, får nuvarande spångad sträcka förändras.

Skötselåtgärder

Initialåtgärder

Gräns märks upp och informationstavlor sätts upp.

Parkeringsplats anläggs.

Mindre gångbro över dike från väg till naturreservatet byts ut.

Löpande skötsel

Befintliga spänger samt mindre gångbro som finns på platsen idag underhålls eller byts ut vid behov.

Jakt

Naturreservatets föreskrifter innebär inget förbud mot att jaga i området. För att minimera risken för markskador tillåts inte uppförande av anläggning vid jaktpass.

Dokumentation och uppföljning

Dokumentation

Förvaltaren ansvarar för att väl dokumentera alla nyskapande åtgärder och restaureringar. Förvaltaren ska även dokumentera underhållsåtgärder samt tillsyn av friluftsanläggningar.

Uppföljning

Bevarandemål

Uppföljning av de bevarandemål som angetts i skötselplan ska göras som underlag för utvärdering av om syftet med reservatet uppnås. Uppföljningen genomförs av Länsstyrelsen. Uppföljning kommer att ge vägledning om ytterligare bevarandeåtgärder krävs för att upprätthålla gynnsam bevarandestatus.

Övriga skötselåtgärder

Förvaltaren ansvarar för att följa upp genomförda skötselåtgärder.

Revidering av skötselplanen

Skötselplanen gäller tills vidare och revideras då uppföljningen indikerar att behov finns, eller om skötselplanen i övrigt är inaktuell.

Sammanfattning och prioritering av planerade skötselåtgärder

Åtgärd	Prio	Mål med åtgärden	När	Var	Frekvens
Uppmärkning av reservatsgräns	1	Synliggöra reservatsgräns	Inom 1 år	Se karta	Engångsåtgärd, underhåll vid behov
Uppsättning och underhåll av informationsskyltar	1	Ökad tillgänglighet	Inom 1 år	Se karta	Engångsåtgärd, underhåll vid behov
Folder och webbplats	2	Ökad tillgänglighet	Inom 1–5 år		Engångsåtgärd, underhåll vid behov
Slyröjning längs yttergräns/väg	1	Röja i syfte att öka ljusinsläpp vid guckuskolokal	Inom 1-5 år	Skötselområde 3	Återkommande
Utglesning av skog vid guckuskolokal	vid behov	Utglesning av skog i syfte att öka ljusinsläpp vid guckuskolokal	Löpande	Skötselområde 3	Vid behov baserat på inventering av guckusko
Iordningställande och underhåll av gångbro och spänger	2	Kanalisering av besökare i syfte att skydda från trampskador	Löpande	Skötselområde 4	Engångsåtgärd, underhåll vid behov

Bilagor:

Bilaga 1: Skötselplankarta

